

UNA COMUNITAT TERRITORIAL AL VOLTANT DELS BLOCS A LES TERRES DE L'EBRE (CATALUNYA): L'*EBRESFERA*

Daniel Gil Solés*

Amb la col·laboració de Carme Pla**

Tortosa, abril de 2007

Resum

Es descriuen els cinc esdeveniments, en ordre cronològic, que segons els autors, han suposat la consolidació d'una comunitat territorial al voltant dels blocs a les Terres de l'Ebre (a la província de Tarragona, al sud de Catalunya), esbossant-ne una petita història de la mateixa. D'aquesta evolució històrica s'obtenen unes conclusions al voltant del paper actual dels blocs a les Terres de l'Ebre i les seves principals característiques, al mateix temps que es proposa el nom d'*Ebresfera* per a definir aquesta comunitat. Es fa una prospectiva de futur, proposant unes línies a seguir. Finalment, s'estableix una classificació en grans grups dels blocs que formen aquesta comunitat.

Paraules clau

Blocs, diaris digitals, comunitats territorials, Terres de l'Ebre

Agraïments

Aquesta comunicació no hauria estat possible sense l'ajuda de Gustau Moreno i Carmen Pla, autora a més de la traducció a l'anglès.

---

* Bloc personal: <<http://bauenblog.info>>

** Bloc personal: <<http://www.carmepla.com/cat>>

1. EL PROCÉS DE CONSOLIDACIÓ DE LA COMUNITAT

Entre abril de 2006 i febrer de 2007 han tingut lloc cinc esdeveniments, cinc fets, que han marcat la consolidació d'una comunitat territorial al voltant dels blocs a la zona denominada Terres de l'Ebre¹ (al sud de Catalunya, a la província de Tarragona); i tot i que el fenomen bloc ja estava implantat en aquesta zona de forma tímida² (però ja amb una petita i consolidada comunitat ja creada a internet), aquests cinc fets han suposat un punt d'inflexió, un augment de visibilitat pública i social, i també d'activitat i activisme constants i en augment. Durant tot aquest procés s'ha consolidat i creat una nova comunitat de caràcter eminentment social, un moviment ciutadà, una opinió pública que és tinguda en compte, que debat a internet temes que més tard, encara que no sempre, es resolen en el món real. S'ha fet el salt del món virtual al real; i en aquest salt, els blocs són només una eina més, però no la finalitat última, mentre que la identitat i la cultura locals adquireixen un nou i important protagonisme.

Veient la llum per primer vegada: la sortida de l'anonimat

La primera aparició en els mitjants de comunicació "tradicionals" de la blocosfera de les Terres de l'Ebre fou ja el llunyà 20 d'abril de 2006. Se sortia de l'anonimat i es donava a conèixer, amb noms i cognoms, aquest fenomen a la societat. Aquell dia, el Diari de Tarragona publicà un breu article titolat *Les Terres de l'Ebre s'enganxen a la revolució dels blocs a Internet*³ en el que es ressaltava que per fi, i després d'uns anys de retràs, les Terres de l'Ebre s'enganxaven a la revolució dels blocs, una revolució que ja avançava a marxes forçades des de feia temps. En l'article es recollien les opinions de Manel Zaera, Gustau Moreno i de Josep Canicio⁴. En l'article també es parlava dels blocs de Ferran Bel⁵, Joan Sabaté⁶, Manel de la Vega⁷, Oriol Gracià⁸, Jordi Perales⁹ i Josep Torta¹⁰; els blocs de *Canareus*¹¹ i *Godall*¹²; *El basar de les espècies*¹³ o el bloc dels serveis informatius de *Ràdio Flix*¹⁴; entre d'altres. En total, a l'article es parla d'uns 20 blocs.

¹ "Terres de l'Ebre" [En línia]. <http://ca.wikipedia.org/wiki/Terres_de_l'Ebre> [Consulta: 26 de febrer de 2007].

² Per exemple, un dels blocs més veterans de la zona és el de Manel Zaera <<http://manelzaera.blogspot.com/>>, a la xarxa des d'octubre de 2003. Fonts: "Manel Zaera" [En línia]. En: *Ebresfera* (29 de gener de 2007). <<http://ebresfera.blogspot.com/2007/01/manelzaera.html>> [Consulta: 5 de març de 2007] i "Diari de Tarragona parla avui de La Marfanta i de la resta de la blocosfera ebrenc" [En línia]. En: *La Marfanta* (20 d'abril de 2006). <<http://lamarfanta.blogspot.com/2006/04/diari-de-tarragona-parla-avui-de-la.html>> [Consulta: 9 de març de 2007].

³ Marsal, Jordi. "Les Terres de l'Ebre s'enganxen a la revolució dels blocs a Internet". En: *Diari de Tarragona* (20 d'abril de 2006). Disponible el text complet a:

<<http://lamarfanta.blogspot.com/2006/04/diari-de-tarragona-parla-avui-de-la.html>>

⁴ *Bloc de Pep Canicio*. <<http://pepcanicio.blogspot.com/>> [Consulta: 9 de març de 2007]

⁵ *Ferran Bel*. <<http://ferranbel.blogspot.com/>> [Consulta: 9 de març de 2007]

⁶ *El blog de Joan Sabaté*. <<http://joan-sabate.blogspot.com/>> [Consulta: 9 de març de 2007]. Existeix una altra URL del mateix bloc: <<http://joansabate.blogspot.com/>>, però sense actualització des del 24 de novembre de 2005.

⁷ *Manel de la Vega*. <<http://maneldelavega.blogspot.com/>> [Consulta: 9 de març de 2007]

⁸ *Bloc de notes*. <<http://oriol-gracia.blogspot.com/>> [Consulta: 9 de març de 2007]

⁹ *El weblog de Jordi Perales*. <<http://jperales25.blogspot.com/>> [Consulta: 9 de març de 2007]

¹⁰ *Bloc de Josep Torta*. <<http://joseptorta.blogspot.com/>> [Consulta: 9 de març de 2007]

¹¹ *Canareus.net*. <<http://canareus.blogspot.com/>> [Consulta: 9 de març de 2007]

¹² *Godall.tk - Blog*. <<http://godall.blogspot.com/>> [Consulta: 9 de març de 2007]

¹³ *El basar de les espècies*. <<http://www.basar.cat>> [Consulta: 9 de març de 2007]. A l'article apareix l'antiga URL: <<http://basar.bloc.cat/>>, activa per sense actualitzacions.

¹⁴ *Informatius Ràdio Flix*. <<http://inforadioflix.blogspot.com/>> [Consulta: 9 de març de 2007]

De l'ells al nosaltres: parlen els blocaires

El segon fet fou la tertúlia que es celebrà el 7 de novembre de 2006 a Ràdio Ebre (Cadena Ser)¹⁵, en la que van participar 4 blocaires locals: Gustau Moreno, Manel Zaera, Núria Menasanch¹⁶ i Jaume Llambrich. Si fins ara havien estat els periodistes els que havien explicat qui era qui en els blocs de les Terres de l'Ebre, amb aquesta tertúlia es donava veu pròpia als protagonistes, als responsables i als autors dels blocs, que podrien expressar-se lliurement i difondre el format el primera persona. Un canvi substancial. De parlar sobre els blocs i els seus autors, es passà a que fossin els propis blocaires els qui parlaven. Els blocaires parlaven, adquirien veu pròpia; i el que és més important, la seva veu apareixia per primera vegada, i en primera persona, als mitjans tradicionals. La tertúlia es pot escoltar a YouTube, dividida en 4 parts¹⁷. Durant la tertúlia es presentaren els propis blocs dels ponents, i es tractaren també temes com la facilitat d'ús dels blocs, la seva enorme difusió així com d'alguns problemes associats (com per exemple els comentaris anònims o els *trolls*). Però sobre tot es parlà de la celebració de l'EbreBloc 2007 (del qual parlarem més endavant).

La primera xerrada temàtica

El tercer d'aquests esdeveniments fou la xerrada que donà el periodista Gustau Moreno¹⁸ l'1 de desembre de 2006, en el marc del cicle de conferències *Nits a l'Àtic*¹⁹, organitzades per l'associació *Atictes*²⁰. La conferència, que va suposar la primera anàlisi a fons de la blocosfera de les Terres de l'Ebre, portava per títol: *La blocosfera ebrenca i el seu impacte en l'opinió pública*²¹; en ella, Morena describí els seus inicis en el món dels blocs, així com els primers blocs que van aparèixer al territori, dels quals realitzà una petita evolució històrica. Però fonamentalment analitzà com els blocs han modificat l'opinió pública local i com han democratitzat la participació del gran públic, dels ciutadans al cap i a la fi, en els temes que més directament els afecten. Finalment, Moreno destacà també la creació, lenta, d'una comunitat blocaire a la zona, i la celebració a Tortosa, del quart d'aquests cinc esdeveniments. Aquesta xerrada suposà la necessària aparició d'una veu individual dins d'una comunitat; un jo individual d'algú que sap que té una veu pròpia. La comunitat s'expressa en conjunt, com a col·lectiu, però és necessari que també sorgeixin veus individuals que serveixin de complement i l'enriqueixin aportant noves opinions. És un signe de maduresa i de respecte vers la diversitat. Aquest acte fou el preludi del dia més important en aquesta petita història.

¹⁵ "La blocosfera ebrenca, avui a Ràdio Ebre" [En línia]. En: *La Marfanta* (7 de novembre de 2006). <<http://lamarfanta.blogspot.com/2006/11/la-blocosfera-ebrenca-avui-rdio-ebre.html>> [Consulta: 9 de març de 2007]

¹⁶ *La comedianta tortosina*. <<http://lacomediandatortosina.blogspot.com/>> [Consulta: 9 de març de 2007]

¹⁷ Primera part: <<http://www.youtube.com/watch?v=VunsFNpzk4>>. Segona part: <<http://www.youtube.com/watch?v=n9TyiYy5LKU>>. Tercera part: <<http://www.youtube.com/watch?v=ZxsJdmLeFXo>>. Quarta part: <<http://www.youtube.com/watch?v=Ibk9kXgALD8>>.

¹⁸ *La Marfanta*. <<http://lamarfanta.blogspot.com>> [Consulta: 26 de febrer de 2007]

¹⁹ *Nits a l'Àtic*. <<http://www.atic2.cat/>> [Consulta: 26 de febrer de 2007]

²⁰ *Atictes: amics i amigues de les tecnologies de la informació i la comunicació*.

<<http://amicciamiguestic.googlepages.com/main.html>> [Consulta: 26 de febrer de 2007]

²¹ Moreno Gustau. "La blocosfera ebrenca i el seu impacte en l'opinió pública" [En línia]. En: *Documents adjunts* (3 de desembre de 2006). <<http://documentsadjunts.blogspot.com/2006/12/la-blocosfera-ebrenca-i-el-seu-impacte.html>> [Consulta: 26 de febrer de 2007]. La conferència també està disponible en vídeo a les següents adreces: <<http://www.etse.urv.es/-rrallo/video/blocosfera.wmv>> (Windows Media Video), i <<http://www.etse.urv.es/-rrallo/video/blocosfera.mp4>> (MP4)

La gran festa: la veu única del jo col·lectiu

El quart esdeveniment, i el de major transcendència per a la comunitat, fou la celebració de l'**EbreBloc**, *1a trobada de blocaires ebrencs*²². Celebrada el 3 de febrer de 2007 a la sala polivalent de la Biblioteca Marcel·lí Domingo de Tortosa²³, aquesta primera trobada va atraure públic de tota Catalunya, i fins i tot de la província de Castelló (en total foren uns 60 assistents entre ponents i públic), i aconseguí la implicació d'entitats públiques locals (l'Ajuntament de Tortosa²⁴, el Consell Comarcal del Baix Ebre²⁵, i l'Institut per al Desenvolupament de les Comarques de l'Ebre²⁶), així com de la Demarcació de l'Ebre del Col·legi de Periodistes de Catalunya²⁷. L'**EbreBloc** l'organitzaren de forma totalment voluntària un grup de blocaires de la zona, i tingué com a objectius principals el foment i el coneixement del format bloc entre la ciutadania, mostrar les seves principals característiques i el seu funcionament tècnic, i presentar la situació actual, una radiografia, dels blocs a les Terres de l'Ebre. Tot plegat, sempre, des d'una perspectiva local. La biblioteconomia i la documentació va tenir una presència destacada en la jornada, ja que Javier Leiva²⁸ va impartir un taller sobre com es fa un bloc, i participà a més a més en l'acte central de la jornada, una taula rodona de caràcter transversal juntament amb altres blocaires de diferents àmbits temàtics: Daniel Closa, científic²⁹; Josep Emili Fonollosa, periodisme cívic³⁰; Meritxell Roigé, del món de la política³¹; i Manel Zaera, informàtic³². Durant la jornada es presentà també la comunicació *Estat dels blocs a les Terres de l'Ebre: una radiografia dels blocs ebrencs*³³, a càrrec de Daniel Gil i Gustau Moreno. La comunicació tingué com a objectiu principal establir una primera quantificació total de la blocosfera a les Terres de l'Ebre mitjançant diferents variables (per ciutat, per comarca, per servidor, etc.) així com iniciar un control de tots els blocs de la zona, tant dels ja existents com dels de nova creació. Per aconseguir aquest objectiu, es creà un wiki³⁴, amb un cens inicial de 101 blocs, mitjançant el qual, i de forma col·laborativa, qualsevol persona podria introduir i/o modificar les dades. L'**EbreBloc** va suposar en bona mesura la gran eclosió de la comunitat, fou potser la seva autèntica sortida a la llum pública i la seva presa de consciència com a tal real i palpable; i portà associat una gran mobilització dels mitjans de comunicació locals (tant digitals com tradicionals), que en van fer una amplíssima difusió³⁵, compartint una mateixa veu i una mateixa identitat.

²² La celebració de l'EbreBloc es coordinà mitjançant un bloc: Blocaires de l'Ebre.

<<http://terresdelebre.bloc.cat/>> [Consulta: 26 de febrer de 2007].

²³ Biblioteca Marcel·lí Domingo. <<http://biblioteca.tortosa.cat/>> [Consulta: 26 de febrer de 2007]

²⁴ Ajuntament de Tortosa. <<http://www.tortosa.cat/>> [Consulta: 26 de febrer de 2007]

²⁵ Consell Comarcal del Baix Ebre. <<http://www.baixebre.cat/>> [Consulta: 26 de febrer de 2007]

²⁶ Institut per al Desenvolupament de les Comarques de l'Ebre. <<http://www.idece.es/>> [Consulta: 26 de febrer de 2007]

²⁷ Ebreperiodistes.org. <<http://www.ebreperiodistes.org/>> [Consulta: 26 de febrer de 2007]

²⁸ Catorze.blog. <<http://www.catorze.com/blog>> [Consulta: 26 de febrer de 2007]

²⁹ Centpeus. <<http://centpeus.blogspot.com/>> [Consulta: 26 de febrer de 2007]

³⁰ Vinaròs News. <<http://news.vinaros.net>> [Consulta: 26 de febrer de 2007]

³¹ Meritxell Roigé. <<http://meritxellroige.blogspot.com/>> [Consulta: 26 de febrer de 2007]

³² Manel Zaera. <<http://manelzaera.blogspot.com/>> [Consulta: 26 de febrer de 2007]

³³ Gil Solés, Daniel; Moreno Pérez, Gustau. *Estat dels blocs a les Terres de l'Ebre: una radiografia dels blocs ebrencs* [En línia]. <<http://bauenblog.info/blogsebrencs.pdf>> [Consulta: 5 de març de 2007]

³⁴ El wiki s'abandona el 8 de març de 2007, quan es detecten alguns problemes de manteniment i de gestió, especialment referents a la seva agilitat. Com a substitut, com a eina de control, s'usa el bloc ja actiu *Esbresfera* <<http://ebresfera.blogspot.com>>, en el que cada fitxa de cada bloc és un article.

Aplicant etiquetes (ciutat, comarca, etc.), es podrà mantenir un control estadístic; mentre que usant els arxius mensuals, es podrà consultar el nombre total de blocs i la seva evolució al llarg del temps, partint dels 101 inicials.

³⁵ Presència de l'EbreBloc als mitjans de comunicació [En línia]. <<http://bauenblog.info/difusio-ebrebloc>> [Consulta: 5 de març de 2007]

Nous camins, noves senderes

Finalment, el cinquè esdeveniment que ha influït en aquesta comunitat territorial, fou la **celebració d'una xerrada-conferència sobre els blocs com a fenomen literari**, celebrada en el marc de la Primera Fira Literària "Joan Cid i Mulet"³⁶. La xerrada, organitzada per Emigdi Subirats³⁷, tingué lloc la tarda del 25 de febrer de 2007, i comptà amb la participació d'un ampli grup de blocaires de la zona (entre els quals estaven els autors d'aquesta comunicació), que exposaren la seva experiència en el món dels blocs, altres blocs que visiten habitualment i que recomanen (cadascú dins de la seva especialització). Finalment es mantingué amb el públic assistent un interessant debat sobre alguns aspectes tècnics (facilitat de creació) i ètics (ànonims, spam, etc.). La conferència comptà a més amb alguns escriptors locals, que es van mostrar molt interessats en el format, i disposats a obrir i mantindre un bloc. Com a comunitat territorial i, per tant, multidisciplinària, pensem que la blocosfera de les Terres de l'Ebre ha de saber establir vincles amb la seva societat més propera així com amb tots els seus actes socials, culturals, festius, ..., i fomentar també la visibilitat i l'ús dels blocs de manera temàtica centrats en aquests actes concrets. És a dir, més enllà de l'amplitud temàtica pròpia de molts dels blocs, la comunitat ha de saber comunicar les diferents aplicacions temàtiques i sectorials, els diferents usos (el camí de l'especialització) que tenen els blocs com a eina de comunicació flexible. L'exemple és clar: els blocs literaris en una fira literària... però els blocs poden i han d'estar presents en moltes altres fires, en molts altres àmbits de la cultura local. La comunitat hauria de saber comunicar aquests nous camins i ser-hi present. S'han obert noves senderes per explorar; camins paral·lels a la celebració de l'EbreBloc, de caire més generalista.

1.2. CONCLUSIONS

Amb aquests cinc fets hem traçat una primera història d'aquesta comunitat, del seu naixement i de la seva consolidació com a tal. Una comunitat jove, circular³⁸ i auto-organitzada³⁹. Entre els seus propis membres, quasi de forma espontània, s'han començat a usar termes com *Ebresfera*^{40 41 42} o *Blocosfera ebrenc* per a la seva

³⁶ La Fira literària es celebrà dins dels actes de la XII Fira de l'Oli de les Terres de l'Ebre, celebrada a la població de Jesús del 23 al 25 de febrer de 2007.

<<http://www.jesus.altanet.org/ajtms/jesus/firaoli/2007/index.html>>

³⁷ Emigdi Subirats Sebastià. <<http://blocs.mesvilaweb.cat/emigdi>> [Consulta: 5 de març de 2007]

³⁸ Agafem prestades unes paraules de Gustau Moreno que defineixen molt bé aquesta comunitat: "La seua forma circular també ens recorda que aquí tots estem al mateix nivell, que tots els blocaires comptem i que entre tots estem fent cada dia més plural la nova opinió pública de les Terres de l'Ebre.". En: "Denominació d'Origen Blocosfera Ebrenc" [En línia]. En: *La Marfanta* (1 de març de 2007). <<http://lamarfanta.blogspot.com/2007/03/denominaci-dorigen-blocosfera-ebrencia.html>> [Consulta: 5 de març de 2007]

³⁹ La comunitat disposa d'un Grup a Google Groups. <<http://groups.google.com/group/blocsebrencs>> [Consulta: 5 de març de 2007]

⁴⁰ Gustau Moreno ja va usar el terme *Ebresfera* durant la conferència que pronuncià l'1 de desembre de 2006, i de la qual ja hem parlat al començament de la comunicació.

<<http://documentsadjunts.blogspot.com/2006/12/la-blocosfera-ebrencia-i-el-seu-impacte.html>>

[Consulta: 6 de març de 2007]. Aquell mateix dia, Moreno escrivia al seu bloc una entrada, en la que podem trobar aquest fragment: "Esperem que això només siga el principi, i que els molts lectors que tenen els blocs de les Terres de l'Ebre també s'animin a obrir-ne de propis. La blocosfera ebrenc, l'ebresfera, encara podria créixer més.". En: "Neix EBREMEDIA i La Marfanta registra 26.000 pàgines vistes al novembre" [En línia]. En: *La Marfanta* (1 de desembre de 2006).

<<http://lamarfanta.blogspot.com/2006/12/neix-ebremedia-i-la-marfanta-registra.html>> [Consulta: 6 de desembre de 2007]

⁴¹ Carme Pla dona en el seu bloc algunes raons per a l'ús del terme *Ebresfera*: "En la meua opinió, el nom blocosfera ebrenc es queda curt. A mi m'agrada més el nom d'Ebresfera, que crec que ja l'ha utilitzat algú, perquè penso que reflecteix millor aquesta comunitat amb lligams dintre i fora del món

denominació. Encara no se n'ha adoptat cap de manera "oficial"... i potser no s'hagi d'arribar a fer mai. En la nostra opinió, no obstant, proposem l'ús d'*Ebresfera*, i coincidim amb les paraules de Carme Pla: aquesta no és una comunitat exclusivament *online*; ens coneixem en persona, es fan activitats en "el món físic" fora de la virtualitat d'internet. Potser delimitar tot aquest moviment només als blocs seria limitar molt el seu camp d'acció. I a més a més, *Ebresfera* conté un dels elements, potser el més important, que uneix territorialment aquesta comunitat, l'element que articula geogràficament, culturalment i socialment les Terres de l'Ebre: aquest no és altre que el riu Ebre.

Un altre element de cohesió i d'identitat pròpia és la utilització del català com a idioma predominant, quasi absolut, en l'Ebresfera, amb només uns pocs exemples de blocs multilingües o amb traduccions automàtiques, però mantenint el català com a idioma principal. No obstant això, hi ha un element negatiu en l'ús del català, i no és altre que la quasi nul·la utilització de la varietat dialectal pròpia de les Terres de l'Ebre. Pensem que la varietat dialectal és, juntament amb l'Ebre, l'altre pilar sobre el qual se sustenta l'identitat d'aquestes Terres, i que la diferencien de la resta de Catalunya. L'ús del dialecte és, en l'actualitat, principalment oral. En els mitjans de comunicació, tant escrits com audiovisuals, el seu ús és també escàs en benefici del català estàndard. Pensem que això s'ha de corregir, i que els blocs, l'*Ebresfera*, hauria de potenciar l'ús escrit de la varietat dialectal. Aquest format té la suficient flexibilitat per a poder-se dur a terme.

Finalment, pensem que potser seria interessant començar un debat, fer una prospectiva sobre el temes futurs en els quals segurament l'*Ebresfera* tindrà molt a dir i opinar; són temes que afectaran el nostre territori i el seu futur. En els blocs de les Terres de l'Ebre pensem que es debatrà sobre temes tan importants com la implantació de l'energia solar i eòlica; sobre les infraestructures necessàries per al desenvolupament del territori (com autovies, estacions de tren, centres de logística); o sobre la gestió, el manteniment i el futur del riu o del delta, entre molts altres temes. Creiem que també augmentarà la presència i l'ús dels blocs en les diferents manifestacions culturals locals del territori (fires, festes tradicionals, etc.), com a eines flexibles de participació i de difusió de les mateixes, augmentant així la seva visibilitat. L'Ebresfera crearà (si no ho ha fet ja) un estat d'opinió amb veu pròpia, i serà segur un nou element vehiculador de l'opinió pública a tenir en compte pels gestors polítics, socials i econòmics locals.

2. UNA PRIMERA CLASSIFICACIÓ DE LA COMUNITAT

En aquest segon apartat d'aquesta comunicació voldriem fer una primera classificació de l'*Ebresfera*, com a complement d'aquesta petita traça històrica que hem efectuat, i per a que serveixi de porta d'entra a la mateixa, per a donar-la a conèixer i per a mostrar la seva rica varietat. Classificar una comunitat tan heterogènia com l'Ebresfera no és una tasca ni senzilla ni fàcil. No obstant això, es poden establir uns grans grups per a concretar una primera aproximació. Per aquesta classificació s'ha seguit en bona mesura la que ha establert Javier Leiva en un article

---

dels blocs". En: "El primer de molts Ebreblocs" [En línia]. En: *El bloc de Carme Pla* (4 de febrer de 2007). <<http://carnepla.blogspot.com/2007/02/el-primer-de-molts-ebreblocs.html>> [Consulta: 5 de març de 2007]

⁴² Gustau Moreno, Jaume Llambrich i Daniel Gil mantenen el metablog *Ebresfera*. <<http://ebresfera.blogspot.com/>> [Consulta: 5 de març de 2007]

recent sobre els blocs en l'àmbit de la biblioteconomia i la documentació⁴³, adaptada no obstant a la realitat i a les característiques especials de l'*Ebresfera*. Per a cada apartat es citaran alguns blocs com a exemple. No es pretén en absolut ser exhaustiu; tan sols es busca mostrar un selecció representativa i que encaixi de la millor manera possible en les categories proposades. Per a la consulta completa i actualitzada de tots els blocs, es recomana visitar el bloc *Ebresfera*⁴⁴. A la comunicació presentada durant l'EbreBloc (veure nota 33), es va fer ja una primera quantificació segons criteris de caràcter més aviat geogràfics (ciutats, comarques, etc.). Aquesta classificació respon a criteris de tipologia segons el contingut, el seu públic i les característiques dels blocs.

2.1. SEGONS LA SEVA AUTORIA

- *Individuals o personals*

Serien aquells blocs escrits i mantinguts per una sola persona. Se'n podrien mencionar molts, ja que la gran majoria són individuals, però destacariem⁴⁵ el bloc de *Manel Zaera*⁴⁶, el bloc de *Carme Pla*⁴⁷, *El Basar de les espècies*⁴⁸ o *De Roquetes vinc... a Tortosa baixo*⁴⁹.

- *Col·lectius*

Els blocs col·lectius serien aquells mantinguts per un grup de persones, per a les quals el bloc serveix de punt de trobada. Un exemple d'aquesta tipologia seria el bloc *Som los que som (i anem com volem!!)*⁵⁰, mantingut per 6 persones que escriuen sota pseudònim.

2.2. SEGONS EL SEU ABAST

- *Territorials*

En la zona geogràfica de les Terres de l'Ebre, es podria considerar com a territorials aquells blocs que parlen sobre qualsevol aspecte referent a aquesta zona, i que serveixen com a punt de referència territorial. Un exemple clar seria el bloc *La Marfanta*⁵¹.

- *Locals*

En contraposició als territorials, els locals tindriem com a matèria única i exclusiva tot allò relacionat amb la localitat, ciutat o poble de què tracten. Tindriem els exemples de *Canareus*⁵², sobre Alcanar⁵³; o *Godall*⁵⁴, sobre Godall⁵⁵, ambdós a la comarca del Montsià⁵⁶.

⁴³ Leiva, Javier. "Blogs: una herramienta de difusión para profesionales de la información". En: *Revista TK*, nº 18 (diciembre de 2006), p. 173-180. <http://www.asnabi.com/TK_archivos/TK_18/32leiva.pdf> [Consulta: 5 de març de 2007]

⁴⁴ *Ebresfera*. <<http://ebresfera.blogspot.com>> [Consulta: 9 de març de 2007]. En aquest bloc es recullen en fitxes tots els blocs de les Terres de l'Ebre.

⁴⁵ Evidentment, en aquesta selecció intervenen els nostres gustos personals, totalment subjectius.

⁴⁶ *Manel Zaera*. <<http://manelzaera.blogspot.com/>> [Consulta: 5 de març de 2007]

⁴⁷ *Carme Pla*. <<http://www.carmepla.com/>> [Consulta: 6 de març de 2007]

⁴⁸ *El Basar de les espècies*. <<http://www.basar.cat/>> [Consulta: 7 de març de 2007]

⁴⁹ *De Roquetes vinc... a Tortosa baixo*. <<http://deroquetesvinc.blogspot.com/>> [Consulta: 9 de març de 2007]

⁵⁰ *Som los que som*. <<http://somlosquesom.blogspot.com/>> [Consulta: 5 de març de 2007]

⁵¹ *La Marfanta*. <<http://lamarfanta.blogspot.com>> [Consulta: 5 de març de 2007]

⁵² *Canareus.net*. <<http://canareus.blogspot.com/>> [Consulta: 5 de març de 2007]

⁵³ *Alcanar*. <<http://ca.wikipedia.org/wiki/Alcanar>> [Consulta: 5 de març de 2007]

⁵⁴ *Godall.tk - Blog*. <<http://godall.blogspot.com/>> [Consulta: 5 de març de 2007]

⁵⁵ *Godall*. <<http://ca.wikipedia.org/wiki/Godall>> [Consulta: 5 de març de 2007]

⁵⁶ *Monstia*. <<http://ca.wikipedia.org/wiki/Montsià>> [Consulta: 5 de març de 2007]

2.3. SEGONS EL FORMAT

- Textual

La gran majoria de blocs de les Terres de l'Ebre són de base textual, encara que inclouen altres elements que caràcter multimèdia com ara fotografies⁵⁷, presentacions⁵⁸ o vídeos⁵⁹, que enriqueixen el seu contingut.

- Fotologs

Existeix només un fotolog a la comunitat: es tracta de *Hoy puede ser un gran dia*⁶⁰, mantingut per Rubén García.

2.4. SEGONS EL DESTINATARI

- Boomerang, o blocs entre professionals

Serien aquells blocs creats d'igual a igual, en els quals l'emissor i el receptor es situen en un mateix nivell professional. Un exemple clar podria ser el bloc *bauen_Blog*⁶¹, creat i mantingut per un bibliotecari, i destinat també, principalment, a bibliotecaris.

- Tirachines

En contraposició a l'anterior categoria, en aquesta blocs l'emissor i el receptor es situen a diferents nivells, ja no són iguals. En aquest sentit, es podrien considerar com a *blocs tirachines* els mantinguts per els mitjans de comunicació locals, i dirigits al seu públic. Podríem citar el bloc *Mos Entenem*⁶², del programa del mateix nom que s'emet a la ràdio local de Masdenverge⁶³, *Ràdio Joventut*⁶⁴.

2.5. D'INSTITUCIÓ O ENTITAT

- Oficial

Serien aquells blocs creats per una entitat de tipus oficial implantada al territori. Un exemple clar seria el bloc d'*Ebreperiodistes*⁶⁵, mantingut per la Demarcació de l'Ebre del Col·legi de Periodistes de Catalunya.

- No oficial

Serien aquells blocs mantinguts i creats per institucions no oficials (associacions, entitats culturals, etc.). Es podrien mencionar els blocs del *Casal Popular Panxampla*⁶⁶ i el de la *Colla Jove de Dolçainers de Tortosa*⁶⁷.

⁵⁷ La gran majoria utilitza Flickr per a insertar imatges en els seus blocs. Un bon exemple d'això seria Manel Zaera, i el seu amplíssim àlbum a Flickr: <<http://www.flickr.com/photos/manelzaera/>>

⁵⁸ Un exemple de l'ús de presentacions el podríem trobar en l'ús d'Slideshare. Com a mostra: "Bloc multilingüe" [En línia]. En: *El bloc de Carme Pla*. <<http://www.carmepla.com/cat/2007/02/24/bloc-multilingue/>> [Consulta: 7 de març de 2007]

⁵⁹ L'aplicació estrella és sens dubte YouTube. Un bon exemple seria el canal creat per Gustau Moreno (<<http://www.youtube.com/profile?user=marfanto>>) i que reutilitza en el seu bloc *La Marfanta*.

⁶⁰ *Hoy puede ser un gran dia*. <<http://www.fotolog.com/rubenge/>> [Consulta: 6 de març de 2007]. El títol anterior era *Histrionik*.

⁶¹ *Bauen_Blog*. <<http://bauenblog.info>> [Consulta: 8 de març de 2007]

⁶² *Mos Entenem*. <<http://mosentenem.blogspot.com/>> [Consulta: 7 de març de 2007]

⁶³ *Masdenverge*. <<http://ca.wikipedia.org/wiki/Masdenverge>> [Consulta: 7 de març de 2007]

⁶⁴ *Ràdio Joventut*. <<http://www.masdenverge.oasi.org/index.php?id=2>> [Consulta: 7 de març de 2007]

⁶⁵ *Ebreperiodistes*. <<http://ebreperiodistes.blogspot.com/>> [Consulta: 7 de març de 2007]

⁶⁶ *Casal Popular Panxampla*. <<http://www.panxampla.org/>> [Consulta: 8 de març de 2007]

⁶⁷ *Colla Jove de Dolçainers de Tortosa*. <<http://www.collajovetortosa.org/>> [Consulta: 8 de març de 2007]

2.6. SEGONS LA TEMÀTICA

Establir una classificació temàtica d'una comunitat territorial és sempre complicat, donada la seva heterogeneïtat implícita. No obstant això, destacariem tres grans grups de blocs, amb una temàtica ben definida.

Com ja passa a altres zones tant de Catalunya com d'Espanya, els **blocs polítics** tenen una forta presència i visibilitat, especialment durant els períodes electorals, a més de ser un grup de blocs amb límits ben definits. A les Terres de l'Ebre també passa. Per nombrar-ne només tres, i sense ànim partidista, citarem els blocs de *Meritxell Roigé*⁶⁸, el d'*Antoni Espanya*⁶⁹, i el de *Ricard Forés*⁷⁰. En l'àmbit de la participació política mitjançant els blocs, també és interessant destacar dues iniciatives individuals: *Eleccions 2006*⁷¹, bloc ja mort sobre les passades eleccions al Parlament de Catalunya de l'1 de novembre de 2006; i *Les Municipals 2007 a l'Ebre*⁷², sobre les eleccions locals del 27 de maig de 2007.

El segon gran grup serien els **blocs sobre música**. Entre aquests, i per nombrar-ne només tres, destacariem *Rimbergüen*⁷³, en el que seu autor recopila la música que ha marcat la seva vida; *Albert i la Banda dels 13*⁷⁴, bloc d'aquesta banda de la localitat de Sant Carles de la Ràpita; o *Arròs Rock*⁷⁵, en el que es parla de passat, present i futur del rock a la localitat de Deltebre.

Finalment, a Flix ha sorgit un important moviment de **blocs sobre educació**, creat al voltant del CEIP Enric Grau Fontseré d'aquesta localitat de la Ribera d'Ebre. Com a exemples nombrariem el *Bloc del cycle inicial*⁷⁶, mantingut per una professora de cycle inicial; el *Blog de Laura Rofes*⁷⁷, professora de parvulari; o *L'educació infantil al CEIP Flix*⁷⁸, bloc col·laboratiu de tots els professors d'educació infantil del centre.

⁶⁸ *Meritxell Roigé*. <<http://meritxellroige.blogspot.com/>> [Consulta: 8 de març de 2007]

⁶⁹ *Bloc d'Antoni Espanya*. <<http://toniespanya.blogspot.com/>> [Consulta: 8 de març de 2007]

⁷⁰ *El bloc de Ricard Forés*. <<http://blocs.mesvilaweb.cat/ricardfores>> [Consulta: 8 de març de 2007]

⁷¹ *Eleccions 2006*. <<http://eleccions2006.bloc.cat/>> [Consulta: 8 de març de 2007]

⁷² *Les Municipals 2007 a l'Ebre*. <<http://municipalsebre2007.wordpress.com/>> [Consulta: 8 de març de 2007]

⁷³ *Rimembergüen*. <<http://rimemberguen.blogspot.com/>> [Consulta: 6 d'abril de 2007]

⁷⁴ *Albert i la banda dels 13*. <<http://bandadels13.blogspot.com/>> [Consulta: 6 d'abril de 2007]

⁷⁵ *Arròs Rock*. <<http://arros-rock.blogspot.com/>> [Consulta: 6 d'abril de 2007]

⁷⁶ *Bloc de Cycle Inicial*. <<http://loblocdedora.blogspot.com/>> [Consulta: 6 d'abril de 2007]

⁷⁷ *Blog de Laura Rofes*. <<http://blogdelaurarofes.blogspot.com/>> [Consulta: 6 d'abril de 2007]

⁷⁸ *L'educació infantil al CEIP Flix*. <<http://infantilceipflix.blogspot.com/>> [Consulta: 6 d'abril de 2007]